قرآن مجید

با
منتخب التفسیر تجدید نظر شده جناب آقای مهدی الهی قمشه ئی

جاودان بابید (۲۰) و بر آن سوگند یاد کرد که من خیرخواه شما هستم و شما را بخیر و صلاح دلالت میکنم (۲۱)
پس راهنمائی بفریب و دروغ کرد تا چون از آن درخت تناول کردند زشتیهایشان (مانند عورت
و سایر زشتی های پنهان) آشکار گردید و بر آن شدند که از برگ درختان بهشت خود را بپوشانند و خدا
ندا کرد: آیا من شما را از این درخت منع نکردم و نگفتم شیطان سخت دشمن شما است؟ (۲۲) گفتند:
خدایا ما بر خویش ستم کردیم و اگر تو ما را نبخشی و بما رأفت و محبّت نفرمائی سخت از زیانکاران شده‌ایم
(۲۳) خدا گفت: از بهشت فرود آئید که برخی با برخی دیگر مخالف و دشمنید و زمین تا هنگامی معیّن (وقت
مرگ و قیامت) جایگاه شما است (۲۴) خدا گفت: در این زمین زندگانی کنید و در آن بمیرید و هم از آن باز
برانگیخته گردید (۲۵) ای فرزندان آدم ما لباسی که ستر عورت شما کند و جامه‌های زیبا و نرم (که بآن تن را
بیارائید) بر ایشما فرستادیم و بر شما باد لباس تقوی که این نیکوترین جامه شما است. این سخنان همه
از آیات خدا است (بشما فرستادیم) که شاید خدا را یاد آرید (و الطاف بیحد او را فراموش نکنید)
(۲۶) ای فرزندان آدم مبادا شیطان شما را فریب دهد چنانکه پدر و مادر شما را از بهشت بیرون کرد
و جامه عزت از تن آنان برکند و قبایح آنانرا در نظرشان پدید آورد و همانا او و بستگانش شما را:
می بینند در صورتیکه شما آنها را نمی بینید ما نوع شیاطین را دوستداران آنها که ایمان نمیاورند قرار دادیم (۲۷)
آنها که چون کار زشتی کنند گویند: ما پدران خود را بدین کار یافته‌ایم و خدا ما را بر آن امر نمود. بگو ای پیغمبر: هرگز خدا امر بکار عمال
زشت نکند جز اینکه آنچه از جهل و نادانی شما خود میکنید بخدا می بندید (۲۸) بگو ای رسول ما: پروردگار من شما را بعدل و درستی امر کرد

سورهٔ اَعْراف

و نیز فرموده : در هر عبادت رُوی بحضرتِ او آرید و خدا را از سرِ اخلاص بخوانید که چنانکه شما را در اوّل
بیافرید دیگر بار بسویش باز آئید (۲۹) گروهی بطاعتِ خدا ره نورد و گروهی به پیروی از شیطان ثابت در
گمراهی شدند چون خدا را گذارده شیاطین را بدوستی اختیار کردند و گمان میکردند که براهِ راست
هدایت یافته اند (۳۰) ای فرزندانِ آدم زیورهایِ خود را در مقامِ عبادت بخود برگیرید و هم از نعمتهایِ خدا
بخورید و بیاشامید و اسراف مکنید که خدا مُسرفانرا (که اندازه نگه ندارند) دوست نمیدارد (۳۱) بگوای
پیغمبر چه کسی زینتهایِ خدا را که برای بندگانِ خود آفریده حرام کرده و از صرفِ رزقِ حلال و پاکیزه منع کرده؟
بگو این نعمتها در دنیا برای اهلِ ایمان است و خالص (یعنی لذتِ کامل بدُون الم) و نیکوتر از اینها در آخرت
خواهد بُود ما آیاتِ خود را برایِ اهلِ دانش چنین روشن بیان میکنیم (۳۲) بگوای پیغمبر : خدایِ من هرگونه اعمالِ زشت را
چه آشکار و چه پنهان و گناهکاری و ظلم بناحق و شرکِ بخدا که بر آن شرک هیچ دلیلی ندارید و هر چیزی را که نمیدانید
از جهالت بخدا نسبت دهید همه را حرام کرده است (۳۳) هر قومی را دوره و اجلِ معیّنی است
که چون فرا رسد لحظهٔ مُقدّم و مُؤخّر نتوانند کرد (۳۴) ای فرزندانِ آدم چون پیمبرانی از جنس شما بیایند
و آیاتِ مرا برای شما بیان کنند پس هر که تقوی پیشه کرد و بکار شایسته شتافت هیچ ترس و اندوهی
(از گذشته و آینده در دنیا و عُقبی) بر آنها نخواهد بود (۳۵) و آنانکه آیاتِ خدا را تکذیب کرده
از اطاعتِ امرِ او سرکشی و تکبّر کردند آنها اهلِ دُوزخند و در آن جاوید و مُعذّب
خواهند بود (۳۶) پس کیست ستمکارتر از آنکس که بر :

وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ
إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾ يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا
وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ
اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَ
الْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا
وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ
أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾ يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا
يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا
عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ

سورهٔ اعراف

خدا دروغ بندد و آیاتِ خدا را تکذیب کند (بدروغ نسبت دهد) آنان از کتابِ (قضا و قدرِ الهی یا نامهٔ اعمال)
بکیفر خویش خواهند رسید تا هنگامیکه فرستادگان ما (ملک الموت و فرشتگانِ قبضِ روح) برای او در رسند که قبضِ روحِ او
کنند. گویند: چه شدند آنها که بجای خدا بربوبیت میخواندید (مانند بتانِ جمادی و غیرِ جمادی و هواهای نفسانی)؟ پاسخ دهند
که آنها همه از نظر ناپدید و نابود شدند و آنها بزبان خویش گواهی دهند که کافر بوده و راه هدایت نپیموده اند (۳۷) خداوند
گوید: شما هم در آن گروه از جن و انس که پیش از شما بدوزخ شدند داخل شوید. در آنوقت هر قومی از آنان که بدوزخ شوند قومِ
دیگر را (از هم کیشان خود) لعن کنند تا آنگاه که همه را آتش دوزخ فراگیرد آنگاه زمرهٔ آخرین با فرقهٔ اول (یا مرئوسین
با رئیسان) گویند: خدایا اینان ما را گمراه کردند پس عذابشان را در آتش افزون و شدیدتر گردان. خدا گوید همه را
عذاب باستحقاق و بقدر گناه خود است ولکن شما بر آن آگاه نیستید (۳۸) و گروه متقدم بطایفهٔ مؤخر پاسخ دهند
شما را بر ما برتری نباشد (ما و شما در گناه یکسانیم) (پس بآنها خطاب شود که) بچشید عذاب را بکیفر آنچه از اعمال ناشایسته
مرتکب شده اید (۳۹) همانا آنکه آیات خدا را تکذیب کنند و از کبر و نخوت سر بر آن فرود نیاورند درهای
آسمان بروی آنان باز نشود و به بهشت در نیایند تا آنکه شتر در چشمهٔ سوزن درآید (یعنی داخل شدن آنها به بهشت
بدان ماند که شتر بچشمهٔ سوزن درآید (یعنی داخل شدن آنها به بهشت بدان ماند که شتر بچشمهٔ سوزن رود و این محال باشد)
و اینگونه گنهکارانِ (متکبر) را مجازاتِ سخت خواهیم کرد (۴۰) برای آنان در دوزخ بسترها گسترده و سراپرده ها افراشته اند و این است جزای ستمکاران
(۴۱) و اما آنکه ایمان آوردند و بقدر وسع در کار نیک و شایسته کوشیدند (زیرا کسی را بیش از وسع تکلیف نکنیم) آنها اهل بهشت و جاودان در آن متنعمند (۴۲)
و هر گونه کینه (و حسد و بدخوئی) را از آئینهٔ دل بهشتیان زدودیم و در بهشت زیر قصرهاشان نهرها جاری شود (و چون همه نعمتهای بهشتی مشاهده کنند) گویند ستایش خدای را

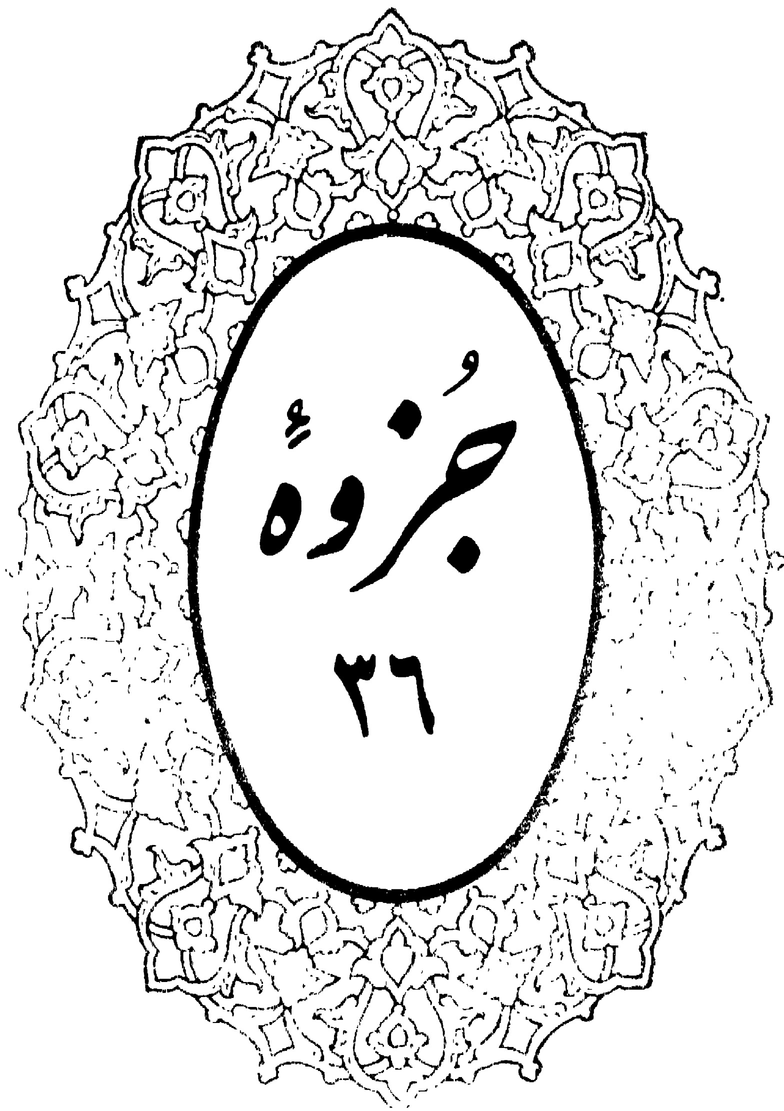
411a

عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ اُولٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ
حَتّٰٓى اِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوْٓا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ
دُوْنِ اللّٰهِ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ٣٧
قَالَ ادْخُلُوْا فِيْٓ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ فِي النَّارِ
كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَّعَنَتْ اُخْتَهَا حَتّٰٓى اِذَا ادَّارَكُوْا فِيْهَا جَمِيْعًا قَالَتْ
اُخْرٰىهُمْ لِاُوْلٰىهُمْ رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ اَضَلُّوْنَا فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ
لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَّلٰكِنْ لَّا تَعْلَمُوْنَ ٣٨ وَقَالَتْ اُوْلٰىهُمْ لِاُخْرٰىهُمْ فَمَا كَانَ
لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ٣٩ اِنَّ الَّذِيْنَ
كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَآءِ وَ
لَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِيْ سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي
الْمُجْرِمِيْنَ ٤٠ لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَّمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذٰلِكَ
نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ٤١ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا
اِلَّا وُسْعَهَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ٤٢ وَنَزَعْنَا
مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ

که ما را بر این مقام رهبری کرد که اگر هدایت و لطف الهی نبود ما خود در این مقام راه نمی یافتیم. و همانا رسولان خدا ما را بحق
رهبری کردند آنگاه به اهل بهشت ندا کنند، این است بهشتی که از اعمال خود بارث یافتید (۴۳) آنگاه بهشتیان دوزخیان را ندا کنند
که آنچه پیمبران با ما وعده دادند (از مقامات بهشتی) بحق و حقیقت یافتیم آیا شما نیز بآنچه وعده دادند (از عذاب دوزخ) به حقیقت
رسیدید؟ گویند: بلی (ما هم بسزای خود رسیدیم) آنگاه میان آنها منادی ندا کند که لعنت خدا بر ستمکاران باد (۴۴) آنها
که بندگان خدا را از راه خدا باز میدارند و راه کج را میطلبند (و یا به شبهه راه راست را کج میکنند) و آنها به قیامت ایمان
ندارند (۴۵) و میان این دو گروه (بهشتیان و دوزخیان) پرده ایست (از سرشت نیک و بد که مانع دیدار یکدیگر است)
و بر اعراف (یعنی جایگاهی میان بهشت و دوزخ) مردانی هستند که همه بسیماشان شناخته شوند (برخی از مفسرین گفتند اهل
اعراف گنهکارانی هستند که به عفو و بخشش خدا امید دارند و انتظار دخول بهشت را دارند) و اهل بهشت را (از فرسنگها)
آواز کنند که درود بر شما باد. و اهل اعراف خود هنوز به بهشت داخل نشده اند لکن در انتظار و آرزوی آن هستند (۴۶) و چون
نظر آنها (یعنی اعرافیان) بر اهل دوزخ افتد (از وحشت پناه بخدا برند) گویند: پروردگارا ما را با این ستمکاران بجای
قرار مده (۴۷) و اهل اعراف مردانی را که بسیماشان میشناسند آواز دهند و گویند (دیدید که) جمع مال و جاه و آنچه بر آن فخر و
تکبر میکردید بحال شما اصلاً سودمند نبود (۴۸) آیا آنهائی از مؤمنان که سوگند یاد میکردید خدا آنان را مشمول عنایت و رحمت
خود نمیگرداند می بینید؟ بهمانها (امروز) خطاب شود که در بهشت بی هیچ خوف و اندیشه و بی هیچگونه حزن و اندوه داخل شوید
(۴۹) و اهل دوزخ بهشتیان را آواز کنند که: ما را از آبهای گوارا و از نعم بهشتی که خدا روزی شما کرده بهره مند کنید
پاسخ دهند: خدا این آب و طعام را بر کافران حرام گردانیده است (۵۰) آنهائیکه —

الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ
جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا
مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ
فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا
حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ
أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾
وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ
عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ
لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾
وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ
مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ الَّذِينَ اتَّخَذُوا

دِيْنَهُمْ لَهْوًا وَّلَعِبًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنْسٰىهُمْ كَمَا نَسُوْا
لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ٥١ وَلَقَدْ جِئْنٰهُمْ
بِكِتٰبٍ فَصَّلْنٰهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ٥٢ هَلْ يَنْظُرُوْنَ
اِلَّا تَاْوِيْلَهٗ يَوْمَ يَاْتِيْ تَاْوِيْلُهٗ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ نَسُوْهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ
رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَّنَا مِنْ شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوْا لَنَآ اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ
غَيْرَ الَّذِيْ كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ٥٣
اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ
اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهٗ حَثِيْثًا وَّالشَّمْسَ وَ
الْقَمَرَ وَالنُّجُوْمَ مُسَخَّرٰتٍۭ بِاَمْرِهٖ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ
الْعٰلَمِيْنَ ٥٤ اُدْعُوْا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَّخُفْيَةً اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ٥٥
وَلَا تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوْهُ خَوْفًا وَّطَمَعًا اِنَّ
رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ ٥٦ وَهُوَ الَّذِيْ يُرْسِلُ الرِّيٰحَ بُشْرًا
بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ حَتّٰٓى اِذَآ اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ
فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَآءَ فَاَخْرَجْنَا بِهٖ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى

اداره نشریه اخگر

نشانی - میدان ژاله خیابان بهزادی درب چهارم دست چپ تلفن ۳۷۵۸۸

همه هفته روز های چهارشنبه منتشر میشود